

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียน

พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย

PERSONNEL OPINIONS ON BUILDING AND ENVIRONMENT ADMINISTRATION IN PHRAPARIYATTIDHAM SCHOOLS ON GENERAL EDUCATION IN LOEI PROVINCE.

พระมหาอาคม อตถเมธี¹

พระมหาจักรพล สิริธโร, ดร.²

¹นิสิตปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Pramaha Arkom Athathamedhe¹

Pramaha Jakkrapol Siritharo, Dr.²

Student of Educational Administration

¹Mahachulalongkorn Buddhist University, Loei Religious College

²Mahamakit Buddhist University, Srilanchang Campus

Corresponding Author E-mail: siritharo@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ บุคลากรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดเลย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 118 รูป/คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้โรงเรียน แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการควบคุมอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.25) ที่อยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินผลอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.37) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม; โรงเรียนพระปริยัติธรรม;

Abstract

This research was aimed at studying the personnel opinions on the building and environment administration in Phrapariyattidhamma Schools on General Education in Loei province. The samples were administrators and teachers of Phrapariyattidhamma Schools on General Education in Loei province in the academic year 2020, consisting of 118 people, obtained via the random sampling method, then using the simple random sampling according to the proportion of the population in the group. The tool used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analyzing the data were mean, and standard deviation.

The opinions of personnel on the building and environment administration in Phrapariyattidhamma Schools for General Education in Loei province were found to be overall at a moderate level ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.47). Separately considered in the descending order, the building control was found to be at the highest level ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.25), and the building evaluation was found to be at the lowest level ($X = 3.06$, S.D. = 0.37), respectively.

Keywords: Building Affairs and Surroundings Administrations; Phrapariyattidhamma School;

บทนำ

ในสภาวะปัจจุบัน โลกอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างสูง รัฐบาลมีภาระความรับผิดชอบที่จะต้องพัฒนาประเทศให้ตามประเทศอื่น ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคเดียวกัน และในระดับนานาชาติ ประเทศให้ทัน และก้าวล้ำหน้าประเทศต่าง ๆ การพัฒนาประเทศสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาจึงมุ่งให้เกิดคุณภาพ โดยมุ่งหวังให้พัฒนาการศึกษาทั้งระบบ ซึ่งการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จำต้องอาศัย กำลังคนเป็นสำคัญ ในสังคม กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาของประเทศได้พยายามพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการปฏิรูปโรงเรียน ซึ่งงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา เป็นงานเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ (รุจิรุจิ ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม, 2545)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นการประกันคุณภาพภายใน 18 มาตรฐาน ในมาตรฐานที่ 16 ได้กำหนดไว้ว่า สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ ระบุตัวชี้วัดไว้ 15 ตัวบ่งชี้ 1 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม 2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความ

ปลอดภัยต่อผู้เรียน 3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 4 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี 5 มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544: 86)

ในปัจจุบันโดยเฉพาะโรงเรียนพระปริยัติธรรม ยังมีปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอีกมากซึ่งได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ไม่เพียงพอ มีอาคารเรียนอาคารประกอบจำนวนจำกัด บริเวณโรงเรียนคับแคบมีฝุ่นละอองและน้ำท่วมขัง ในฤดูฝน อาคารเรียนบางหลังชำรุดทรุดโทรม บริเวณโรงเรียนไม่สะอาด นักเรียนทิ้งเศษขยะไม่เป็นที่ ขาดสวนหย่อมหรือที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่นไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็ก ถนนในโรงเรียนเป็นหลุมเป็นบ่อ ป้ายนิเทศ ป้ายประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม ไม้ดอกไม้ประดับไม่เพียงพอ ทั้งนี้สาเหตุมาจากการปฏิบัติงานอย่างไม่มีระบบและวิธีการที่เหมาะสมขาดความเอาใจใส่ ขาดความรับผิดชอบ บุคลากรไม่ตระหนักและไม่เห็นความสำคัญของงานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร (ชัชวาลย์ จันทร์ศรี, 2547: 87)

ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย

วิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งหมด 327 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง Krejcie & Morgan ได้จำนวน 118 รูป/คนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้โรงเรียน แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่ม

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ โดยใช้แบบสอบถามชนิดตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ประกอบด้วย ด้านได้แก่ ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

สถิติเพื่อการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้การวิเคราะห์ IOC (Index of item – Objective Congruence) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ของบุคลากรทางการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมและรายข้อ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลยโดยภาพรวม

ลำดับ	ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่	3.45	0.50	ปานกลาง
2	ด้านการใช้อาคารสถานที่	3.21	0.59	ปานกลาง
3	ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่	3.31	0.55	ปานกลาง
4	ด้านการควบคุมอาคารสถานที่	4.42	0.25	มาก
5	ด้านการประเมินผลอาคารสถานที่	3.06	0.37	ปานกลาง
รวม		3.49	0.47	ปานกลาง

ตาราง พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการควบคุมอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.25) ที่อยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินผลอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.37) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่

ลำดับ	ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	จัดทำข้อมูลรายละเอียด ด้านอาคารแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้างอย่างเป็นปัจจุบัน	4.24	0.77	มาก
2	วางแผนแม่บทเกี่ยวกับอาคารแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้างอย่างเหมาะสม	3.24	0.71	ปานกลาง
3	จัดหางบประมาณเพื่อดำเนินการในการสร้างและส่วนประกอบคือวัสดุ ครุภัณฑ์	3.30	0.87	ปานกลาง
4	จัดหางบประมาณเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้างให้เป็นระเบียบสวยงามควบคุมการก่อสร้างแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูก	3.09	0.99	ปานกลาง
5	สร้างให้มั่นคงปลอดภัยและถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ	3.40	0.64	ปานกลาง
6	จัดซื้อถนอมอาคารเก่าที่ชำรุดโดยดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ	4.11	0.89	มาก

ลำดับ	ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7	จัดสร้างที่พักผ่อนหย่อนใจโดยคำนึงถึงความสวยงามและนักเรียนสามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ได้	2.93	1.01	ปานกลาง
8	จัดให้มีถังขยะอย่างเพียงพอเพื่อให้โรงเรียนมีความสะอาดสวยงาม	3.40	0.65	ปานกลาง
9	มีการกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างเหมาะสม ถูกสุขลักษณะ	3.32	0.85	ปานกลาง
รวม		3.45	0.50	ปานกลาง

จากตาราง พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีข้อจัดทำข้อมูลรายละเอียด ด้านอาคารแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้างอย่างเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.77) และข้อจัดซื้ออาคารเก่าที่ชำรุดโดยดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.89) ที่อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการใช้อาคารสถานที่

ลำดับ	ด้านการใช้อาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	คณะครู นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการใช้อาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน	3.25	0.86	ปานกลาง
2	แต่งตั้งบุคลากร ดูแลรับผิดชอบอาคารแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้างแต่ละแห่ง	2.53	0.69	ปานกลาง
3	จัดทำแผนผังโรงเรียน แผนผังอาคารติดไว้ที่เปิดเผย เห็นได้ชัดเจน	2.97	0.38	ปานกลาง
4	ผู้บริหารมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน จัดทำตารางการใช้อาคารแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้าง	4.32	0.63	มาก
5	จัดทำเอกสาร ป้ายนิเทศแนะนำการใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้าง	2.88	1.11	ปานกลาง
6	โรงเรียนให้บริการชุมชนได้ใช้อาคารแหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียนจัดกิจกรรมทุกครั้งที่ได้มีการร้องขอ	3.34	0.76	ปานกลาง

ลำดับ	ด้านการใช้อาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7	ซักซ้อมความเข้าใจหรือทำความเข้าใจกับครู นักการภารโรง นักเรียนและชุมชนในเรื่องของการใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียนให้ถูกต้องถูกวิธีในเรื่องของความปลอดภัย	3.31	0.83	ปานกลาง
8	ซักซ้อมความเข้าใจกับคณะครู นักการภารโรง นักเรียนและชุมชนในเรื่องของการดับเพลิง	2.92	0.30	ปานกลาง
รวม		3.21	0.59	ปานกลาง

จากตาราง พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการใช้อาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อผู้บริหารมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน จัดทำตารางการใช้อาคารแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้าง ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ที่อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

ลำดับ	ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	มีการจัดทำแผนบำรุงรักษาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน	3.29	0.86	ปานกลาง
2	มีการตรวจสอบสภาพอาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้สะอาด น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และปลอดภัย	2.53	0.69	ปานกลาง
3	จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการรักษาความสะอาด ตกแต่ง อาคารแหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน	2.97	0.38	ปานกลาง
4	จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการรักษาความสะอาด ตกแต่ง อาคารแหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน	4.32	0.63	มาก
5	จัดให้มีการบำรุงรักษาที่พักผ่อนหย่อนใจ แหล่งเรียนรู้ให้สวยงามและใช้งานอย่างปลอดภัย	2.88	1.11	ปานกลาง
6	มีบุคลากรรับผิดชอบทำงานบำรุงรักษาอาคารแหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างในแต่ละแห่งอย่างชัดเจน	3.34	0.76	ปานกลาง

ลำดับ	ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7	จัดทางงบประมาณมาใช้ในการบำรุงรักษาและซ่อมแซม อาคาร แหล่งเรียนรู้ และสิ่งปลูกสร้างโดยการมีส่วนร่วมของคณะครู และชุมชน	3.31	0.83	ปานกลาง
8	ส่งเสริมให้คณะครู นักการภารโรง นักเรียนและชุมชน มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคาร แหล่งเรียนรู้ และสิ่งปลูกสร้าง	2.92	0.30	ปานกลาง
รวม		3.31	0.55	ปานกลาง

จากตาราง พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการรักษาความสะอาด ตกแต่งอาคารแหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ที่อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการควบคุมอาคารสถานที่

ลำดับ	ด้านการควบคุมอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	มีการจัดเวรยาม ดูแลรักษาอาคารสถานที่ ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ	4.24	0.84	มาก
2	คณะครู นักการภารโรง นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแล	4.28	0.87	มาก
3	คณะครู ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำระเบียบข้อบังคับการใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน	3.28	0.87	ปานกลาง
4	ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องเมื่อมีผู้มาขอใช้อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และบริเวณโรงเรียน	3.28	0.87	ปานกลาง
5	ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลอาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้าง	3.31	0.85	ปานกลาง
6	ดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยจากอัคคีภัย โดยจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง	3.38	0.56	มาก
7	จัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเตือนภัย และประชาสัมพันธ์ให้คณะครู นักเรียน นักการภารโรงและชุมชนได้ทราบ	2.86	0.58	ปานกลาง

ลำดับ	ด้านการควบคุมอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
8	จัดให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้า ระบบประปา เพื่อความปลอดภัยตามระยะเวลาที่กำหนด	3.35	0.63	ปานกลาง
รวม		4.42	0.25	มาก

จากตาราง พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการควบคุมอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนสูงที่สุด และข้อจัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเตือนภัย และประชาสัมพันธ์ให้คณะครู นักเรียน นักการภารโรงและชุมชนได้ทราบ ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.58) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการประเมินผลอาคารสถานที่

ลำดับ	ด้านการประเมินผลอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	คณะครู นักเรียน นักการภารโรงและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน	2.79	0.80	ปานกลาง
2	มีการจัดทำแบบสรุปการใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนทุกปีการศึกษา	2.73	0.57	ปานกลาง
3	จัดให้มีการนำเสนอการประเมิน การใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน ต่อคณะครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนได้รับทราบ	3.35	0.64	ปานกลาง
4	นำการประเมินผลอาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้าง มาใช้ในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่	3.38	0.65	ปานกลาง
รวม		3.06	0.37	ปานกลาง

จากตาราง พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ด้านการประเมินผลอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อนำการประเมินผลอาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้าง มาใช้ในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ ($\bar{X} =$

3.38, S.D. = 0.65) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อมีการจัดทำแบบสรุปการใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.75) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยบุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการควบคุมอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.25) ที่อยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินผลอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.37) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้จัดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมอาคารสถานที่ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรของโรงเรียนและชุมชน จัดทำแบบสรุปผลการใช้แล้วนำผลการใช้อาคารสถานที่มาวางแผน ตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยอาคารสถานที่นั้นได้อย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา เกตุโสภณกุล (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการใช้อาคารสถานที่ ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพและความต้องการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบสภาพความเหมาะสมของอาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุของโรงเรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.5$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.5$) เช่นเดียวกัน ยกเว้นด้านสุขลักษณะและเมื่อจำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียนปรากฏว่าสภาพของอาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษา ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เห็นควรเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ นำไปใช้บริหารงานในสถานศึกษาให้ไปสู่ในระดับมากที่สุดโดยผู้บริหารควรจัดสร้างที่พักผ่อนหย่อนใจโดยคำนึงถึงความสวยงามและนักเรียนสามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ได้
2. ด้านการใช้อาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเห็นควรเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมด้านการใช้อาคารสถานที่ นำไปใช้บริหารสถานศึกษาให้ไปสู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารควรมีการตรวจสอบสภาพอาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอให้สะอาด น่าอยู่ น่าดู น่าเรียนและปลอดภัย
3. ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เห็นควรเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

นำไปใช้บริหารสถานศึกษาให้ไปสู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารควรมีการซักซ้อมความเข้าใจ หรือทำความเข้าใจกับครู นักการภารโรง นักเรียนและชุมชนในเรื่องของการใช้อาคารสถานที่อย่างถูกวิธีและปลอดภัย

4. ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เห็นควรเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ให้ไปสู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารควรจัดให้มีระบบสัญญาณเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ให้คณะครู นักเรียน นักการภารโรงและชุมชนได้ทราบ

5. ด้านการประเมินผลอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เห็นควรเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการประเมินผลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมนำไปใช้บริหารสถานศึกษาให้ไปสู่ระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารมีการสรุปการใช้อาคารแหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียนทุกปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่โรงเรียนดิจิทัลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย

องค์ความรู้ที่ได้

จากผลการวิจัยบุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการควบคุมอาคารสถานที่ ที่อยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินผลอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีข้อจัดทำข้อมูลรายละเอียด ด้านอาคารแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้างอย่างเป็นปัจจุบัน และข้อจัดซื้อถอนอาคารเก่าที่ชำรุด โดยดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ปัจจุบันที่อยู่ในระดับมาก

ด้านการใช้อาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อผู้บริหารมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน จัดทำตารางการใช้อาคารแหล่งเรียนรู้และสิ่งปลูกสร้าง ที่อยู่ในระดับมาก

ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการรักษาความสะอาด ตกแต่งอาคารแหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน ที่อยู่ในระดับมาก

ด้านการควบคุมอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนครู นักการภารโรง นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อจัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเตือนภัย และประชาสัมพันธ์ให้คณะครู นักเรียน นักการภารโรงและชุมชนได้ทราบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการประเมินผลอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อนำการประเมินผลอาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้าง มาใช้ในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อมีการจัดทำแบบสรุปการใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโรงเรียนทุกปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เอกสารอ้างอิง

- ชัชวาลย์ จันท์ศรี. (2547). *การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนบ้านโพนครก อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดสุรินทร์*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เดชา เกตุโสภณกุล. (2540). *สภาพและความต้องการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจิรี ภู่อสาร และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).